

[Larsen (Bjerre).]

Af erfaring ved de, der har med jordfordelingsager at gøre, at til at begynde med går forhandlingerne ofte meget trægt, navnlig fordi de allerfleste har den indstilling, at deres jord er den bedste, den har alligevel nogle fordele fremfor enhver anden, men gennem forhandlingernes forløb kommer de som regel over denne indstilling. Dog er der enkelte, der ikke kommer ud over det syn på sagen, og da har man hidtil været uheldigt stillet i kommissionerne, fordi der ikke har kunnet afsiges kendelse, d. v. s. at en eneste lodsejer har kunnet spænde ben for en jordfordeling, som alle de øvrige lodsejere og hele kommissionen var enig om, hvilket var meget uheldigt.

I § 2, stk. 2, er der indført den ændring, at ingen kan tilpigtet at gå ind i planen med mere end 20 pct. af sin ejendom, beregnet efter grundværdien. Også denne bestemmelse tager sigte på de mere uvillige, idet en sådan uvillighed, når ellers alt taler for en fornuftig jordfordeling til alle parter tilfredshed, ikke bør kunne hindre en jordfordelings gennemførelse. Jeg vil dog gerne tilføje, at en gennemførelse fuldstændig på frivillighedens grundlag altid for mig har stået i forgrunden, og jeg tror også ganske bestemt, at det er den linie, som de øvrige kommissioner har arbejdet efter, og det vil også fortsat være tilfældet. Men enkelte ejere kan jo stille så store krav og urimelige betingelser for at gå med til en jordfordeling, at der fra kommissionens side må siges stop i velanstændighedens navn, og i sådanne tilfælde mener jeg, at bestemmelsen om de 20 pct. vil være på sin plads.

Lovens § 6, stk. 3, omhandler byggelån. Det er en betydelig fordel, at byggelåne nu foreslås forhøjet. Der vil nemlig ved en mere om sig gribende jordfordeling, som efter min foremning vil komme med årene, være brug for byggelån af en rimelig størrelse, og udskiftning skulle ikke kunne hindres, fordi et areal af passende størrelse efter jordfordelingsplanen ikke kan bebygges. Der må også være adgang til statslån på rimelige vilkår og af en størrelse, der svarer til bygningernes opførelse på et areal af rimelig størrelse. Ifølge stk. 5 i samme paragraf gives der adgang til at udnytte statshusmandslovens bestemmelser, både for

nye brug og for tillægsjord, hvilket også er en betydelig fordel og må hilses med tilfredshed.

Jeg tror, jeg med disse bemærkninger har rørt ved det mest betydningsfulde i loven, og jeg takker endnu en gang den højtærede landbrugsminister for lovforslaget, hvis hovedlinie jeg så afgjort er enig i. Jeg vil derfor tilsige mit partis tilslutning til lovforslaget og på mit partis vegne anbefale det til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Sønderup: Ligesom den ærede foregående taler er jeg indforstået med, at man vil prøve at ajourføre lovgivningen på grundlag af de erfaringer, man har gjort i forbindelse med jordfordelingsarbejdet, og jeg vil da straks sige, at venstre kan støtte disse bestræbelser i det omfang, vi mener det foreliggende lovforslag er udtryk for forbedringer.

Vi kan således tilslutte os bestemmelserne om byggelånenes forhøjelse. Vi føler os derimod ikke på forhånd overbevist om, at det er betimeligt at forhøje procentstørrelsen for det areal, som man eventuelt vil tvinge en lodsejer til at deltage med.

Hvad de nye kommissionsformer angår, er jeg på forhånd meget skeptisk indstillet. Jeg er bange for, at de retningslinier, lovforslaget opstiller i så henseende, vil vise sig at være alt for uklare og indviklede. I mange tilfælde kan det være vanskeligt at afgøre, hvornår jordlovsudvalget skal medvirke, og hvornår den foreslåede kommission skal det. Det er muligt — det skal jeg slet ikke afvise —, at der mangler et juridisk element i de nuværende kommissioner, men det forekommer mig, at det må kunne afhjælpes ved, at man i de situationer, hvor det er påkrævet, lader en dommer tiltræde. Jeg tror, dette i de allerfleste tilfælde vil kunne klare sagen på en simpel og rigtig måde.

Hvis regeringens forslag om de nye kommissioner skal følges, kan jeg ikke se rettere, end at det vil blive ensbetydende med, at der udnævnes nogle og fyrretyve nye bestillingsmænd. Der er en — lad mig sige det også i denne forbindelse — beklagelig tendens hos regeringen til i alle de lovforslag, den fremsætter, at foreslå nye stillinger eller bestillinger indført. Jeg vil